

Akadeemilise aususe juhend

Kinnitatud Miina Härma Gümnaasiumi direktori käskkirjaga nr 342, 13. detsember 2018

Meie kooli tuleb õpilasi mitmest maailma nurgast ja nende teadmised akadeemilisest aususest võivad olla erinevad. Seega tahab kool juhtida õpilaste tähelepanu akadeemilise aususe erinevatele tahkudele ning toetada õpetajaid akadeemiliselt ausa käitumise kasvatamisel. Oma akadeemilise aususe põhimõtete väljatöötamisel juhindume Eesti Teadusagentuuri ja Tartu Ülikooli eetikakeskuse koostatud heast teadustavast ¹ ja *International Baccalaureate Organizationi* dokumendist „Akadeemiline ausus IB hariduse kontekstis“².

Iga õpetaja on akadeemilise aususe õpetaja. Kuivõrd MHG rakendab uurimuslikku õpet alates 1. klassist, suunatakse õpilasi infot otsima ja allikatele viitama igas kooliastmes ja kõikides ainevaldkondades. Õpetajatele pakutakse ainepõhiseid koolitusi, samuti tehnilist tuge, et õpetada õpilasi korrektselt allikatele viitama.

Iga õpilane käitub üldtunnustatud aususe põhimõtete järgi oma koolitöös samamoodi nagu teisteski eluvaldkondades. Uurida ja avastada, mida teised on mingis valdkonnas teinud, ja autorite panust neile viidates tunnustada, on sama oluline kui oma ideede ja töö eest tunnustust saada.

Iga lapsevanem toetab oma last, et temast kasvaks inimene, kes peab ausust akadeemilises sfääris sama normaalseks nagu teisteski eluvaldkondades. Kuivõrd usume igaühe heasse tahtesse anda oma parim, lähtub MHG akadeemilise aususe juhend põhimõttest: „tea, mis on vale, et käituda õigesti“.

Akadeemiline petturlus on käitumine, mis annab õpilasele ebaausa eelise hindeliste tööde sooritamisel.

---

¹ <https://www.eetika.ee/et/eesti-hea-teadustava> (24.10.2017)

² <http://www.ibo.org/globalassets/digital-tookit/brochures/academic-honesty-ib-en.pdf> (24.10.2017)

Akadeemiline petturlus on näiteks:

Plagieerimine – kellegi teise töö või mõtete esitamine enda omadena. Algallikale tuleb alati viidata, kasutades üldtunnustatud vormingut.

Kokkumäng – teise õpilase ebaausa käitumise võimaldamine, näiteks lubades oma tööd esitada tema omana.

Dubleerimine – ühe ja sama töö esitamine erinevate hindeliste ülesannete täitmiseks samas või erinevates ainetes.

Samuti kuuluvad akadeemilise petturluse alla kõikvõimalikud muud tegevused, mis annavad õpilasele ebaausa eelise või mõjutavad teiste õpilaste tulemusi.

Ei ole aus:

- kunstlikult tekitada andmeid ülesandes, kus neid peab koguma;
- võtta kontrolltööle/arvestustööle/eksamile kaasa materjale/vahendeid, mis pole lubatud;
- häirida kontrolltöö/arvestustöö/eksami kulgu ebasobiva käitumisega, teise õpilase häirimisega või muul moel;
- vahendada kontrolltöö/arvestustöö/eksami ajal töösse puutuvat informatsiooni või aidata sellele kaasa;
- esineda teise õpilasena;
- ebaausal teel omandada kontrolltöö/arvestustöö/eksami materjale;
- avaldada eksamitööga seotud informatsiooni kellelegi väljaspool kooli 24 tunni jooksul pärast eksamit³.

Akadeemilise petturluse kahtluse korral on õpetajal õigus teha erinevaid toiminguid, et püüda kindlaks teha õpilase töö autentsus. Kui õpetajal, õppejuhil või mõnel teisel asjasse puutuval

---

³ ainult Diploma õppekaval

koolitöötajal on kahtlus, et õpilase töö ei pruugi olla autentne, võib tarvitusele võtta järgmisi meetmeid:

I kooliastmes: selgitavad vestlused, parandused/täiendused töös, töö ümberkirjutamine.

II ja III kooliastmes:

Plagieerimise korral:

- selgitavad vestlused, millele järgneb õpilase võimalus parandada töö nõuetele vastavaks.

Muu akadeemiliselt ebaausa käitumise korral:

- kokkuvõtva töö hinne on „0“ ja töö ei kuulu järele vastamisele;
- jooksva hindamise puhul jääb töö arvestamata, märkus Stuudiumis.

Loovtöö:

- kui loovtöö ei vasta nõuetele, sekkub juhendaja ja plagiadi korral on töö hindeks „0“. Tööd on võimalik uuesti kaitsta/vastata õppeaasta lõpus.

Korduva ebaausa käitumise korral teavitab õpetaja klassijuhatajat ja lapsevanemat (märkus Stuudiumis) ja klassijuhatajal on õigus alandada õpilase käitumishinnet.

IV kooliastmes:

Plagieerimise korral:

- selgitavad vestlused juhendajaga või vajadusel ka õppejuhiga, millele järgneb õpilase võimalus parandada töö nõuetele vastavaks, vastasel korral loetakse töö mittesooritatuks ja hinnatakse hindegga „1“.

Muu akadeemiliselt ebaausa käitumise korral:

- nii perioodi kokkuvõtva kui ka jooksva hindamise või kontrolltöö korral hinnatakse töö hindegga „1“. Jooksvatest hinnetest moodustunud arvestuslikku hinnet või arvestustööd on õpilasel võimalik soovi korral järele vastata pikendatud õppetöö ajal. Aineõpetajal on õigus ebaausate võtete kasutamise põhjendatud kahtluse korral rakendada ka teisi meetmeid. Näiteks kui on kahtlus, et õpilane ei ole lugenud nõutud teost, vaid

kokkuvõtet, anda õpilasele võimalus hinde parandamiseks suulise vastamise vormis vms.

Praktiline või uurimistöö:

- kui praktiline või uurimistöö ei vasta nõuetele, on juhendajal kohustus sekkuda ja anda õpilasele võimalus tööd parandada. Kui hindamiseks esitatud töö on plagiaat, on töö hindeks „1“. Uue võimaluse **uue teemaga** praktilist või uurimistööd sooritada saab õpilane 12. klassi kevadel.

IB Diploma õppekava:

IB Diploma õppekava kohustuslike hindeliste tööde puhul komisjoni kokkukutsumine, kes uurib õpilaselt ebaausa käitumise põhjuste kohta ning:

- võib lubada töö uuesti kirjutada, kui selleks on veel aega;
- võib keelata tööd uuesti kirjutada, kui selleks enam aega pole, selgitades õpilasele kohustusliku töö esitamata jäämise tagajärgi;
- teavitab IBO-d, kui ebaaus käitumine tuleb ilmsiks pärast töö esitamist;
- ootab ära IBO-poolsed otsused, kui ebaaus käitumine avastatakse IBO poolt.⁴ Õpilasele ei väljastata lõpptulemusi enne, kui uurimine on läbi viidud ja otsus tehtud.

Kui õpilane leitakse olevat süüdi akadeemilises petturluses õppeaine kohustusliku komponendi puhul, ei väljastata hinnet selles aines ega ka lõpudiplomit. Õpilane võib registreerida järeltöoks eksamisessioonile ühe aasta pärast.

Kui on tegemist väga tõsise akadeemilise aususe põhimõtete rikkumisega, võib IBO komisjon keelata õpilase registreerimise järgmisteks eksamisessioonideks.

Kui IBO saab akadeemilise aususe põhimõtete rikkumisest teada pärast diplomi väljastamist, võib IBO otsustada õpilase diplom kehtetuks kuulutada.

---

⁴ Diploma Programme. Academic honesty, © International Baccalaureate Organization 2009